

ศึกษาคณะกรรมาธิการการศึกษาในการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดศูนย์เครือข่ายโรงเรียน
เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12

STUDY ON THE PARTICIPATION OF THE EDUCATION
COMMITTEE IN THE EVENT ACTIVITIES TEACHING IN SCHOOLS UNDER
THE SCHOOL NETWORK CENTER FOR EDUCATIONAL DEVELOPMENT 12.

วนิดา ไส้สระรัง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ 6/999 ซอยพหลโยธิน 52 แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพฯ 10220

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) เพื่อเป็นแนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและกรรมการสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 จำนวน 169 คน ที่ตอบแบบสอบถามสมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 96.00 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามในการวิจัยความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.86 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์จากโปรแกรมสำเร็จรูป แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์จากการทดสอบ ค่าที่ t-test

สรุปผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับความคิดเห็นตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 4 ด้าน ด้านพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล ระดับความคิดเห็นพิจารณาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษากับครูผู้สอนในการมีส่วนร่วมการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษากับครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับ .01

Abstract

The purposes of this research were to Study of basic Education committee compar opinion Participation basic

Education committee purpose guidelines of participation on contribution activities in teaching and learning

The sample of this research were 161 person of teacher and basic Education committee in school network for Education development centre 12 Of 169 respondents who have completed the analysis of 161 persons or 96.00 percent. A 5-point rating scale questionnaire composed of items reflecting the five aspects with reliability of 0.86 was administered and then the data were analyzed through percentages mean standard deviation and analyzed comparative in t-test

The findings were as follow:

1. The participation of the basic education school role and opinion four aspect Curriculum development teaching and learning technology learning environment and evaluation level of opinion was at the high level

A comparative of the opinion in school basic education committee with teacher teaching in the activities in centre of quality Education development at 12 the schools basic Education committee with teacher teaching opinion with different was not significantly different. Statistically significant at level 0.01

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญยิ่งประการหนึ่งที่มีความสำคัญทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขได้ สามารถก้าวไกลการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านของประเทศ (สมนึก นนธิจันทร์, 2535: 1) การศึกษาจึงถือเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการที่จะพัฒนาสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและเป็นส่วนหนึ่งในการที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคมในบ้ ัจจุบันได้เป็นอย่างดี เนื่องจากในบ้ ัจจุบันการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้มนุษย์ได้มีการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ

ตลอดช่วงชีวิต เริ่มตั้งแต่การวางรากฐานในการพัฒนาของชีวิตที่เริ่มต้นขึ้น มีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถของตนเอง ให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างปกติสุข ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันได้ รวมทั้งเป็นพลังที่จะสร้างสรรค์การพัฒนาตนเองและประเทศชาติให้มีความเจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืนได้

การบริหารจัดการศึกษาที่ดีมีคุณภาพจะต้องให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (มาตรา 2) รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองรวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจทุกระดับ (มาตรา 67) และให้จัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม (มาตรา 81) ต่อมารัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ โดยกำหนดให้ 1) สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 2) การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา 3) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น 4) ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนต้นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กรกลุ่มบุคคลดังกล่าวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา และยกย่องผู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา รวมทั้งให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยให้รู้จักและมีส่วนร่วมจัดการศึกษา การบริจาคเงินทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม และความจำเป็น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543: 6)

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ซึ่งโครงสร้างของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบนี้กำหนดให้มีคณะกรรมการอย่างน้อยสถานศึกษาละ 7 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบไปด้วยผู้แทนปกครอง ผู้แทนครูผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิโดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการ และเลขานุการ การได้มาของคณะกรรมการให้โรงเรียนประกาศรับผู้แทนดังกล่าว เว้นผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ผู้บริหารคัดเลือกไม่เกิน 4 คน จากนั้นให้ผู้แทนดังกล่าวคัดเลือกกันเองให้เหลือผู้แทนละไม่เกิน 2 คน และเลือกประธานและรองประธานคณะกรรมการจากคณะกรรมการ รวมทั้งคำนึงถึงว่าจำนวนและสัดส่วนของกรรมการที่เป็นสตรีไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการทั้งหมด โดยกำหนดคุณสมบัติไว้ 4 ประการ คือ 1) เป็นผู้สนใจในการพัฒนาการศึกษา 2)

เป็นผู้มีความประพฤติดี 3) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย 4) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด

โดยให้มีหน้าที่เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการดำเนินงานซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 40 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ดังนี้ 1) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา 2) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 3) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น 4) กำกับและติดตามการดำเนินการตามแผนของสถานศึกษา 5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน 6) ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก เด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 7) เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคล และด้าน การบริหารทั่วไปของสถานศึกษา 8) ส่งเสริมให้มีกระตมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน ร่วมศึกษาวิจัย ประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ 9) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น 10) ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาเสนอต่อสาธารณชน 11) แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร 12) ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษานั้น อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รวมทั้งอำนาจหน้าที่การบริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546: 27-41)

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า มีการกำหนดบทบาทของคณะกรรมการให้เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในเรื่องใหม่ๆ หลายประการ เช่น การกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา การดูแลเด็กด้อยโอกาส ดูแลเด็กพิการ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ การพิทักษ์สิทธิเด็ก การให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การส่งเสริมด้านวิชาการ ด้านงบประมาณการบริหารบุคคล การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและชุมชน รวมไปถึงการให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการพิจารณาของคณะกรรมการ ซึ่งในส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ของนักเรียนโดยตรง สิ่งเหล่านี้เป็นการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างเต็มที่เกือบทุกด้านโดยเฉพาะด้านส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน จึงเห็นได้ว่าบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานดังกล่าวนอกจากจะมีคุณลักษณะพื้นฐานและคุณลักษณะด้านวิชาชีพที่บ่งชี้ถึงความเป็นผู้นำ ความเป็นนักบริหาร นักวางแผนจัดการ และนักนิเทศ จึงจะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของบทบาทหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดแล้วควรจะต้องมีความพร้อมทั้งในด้านความสามารถรวมถึง

ความเต็มใจที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการด้วย จึงจะสามารถทำให้ภารกิจสำเร็จได้

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร และครู ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการการเรียนการสอนในโรงเรียน ทั้งในลักษณะของการวางแผนและการปฏิบัติงานร่วมกันจำเป็นต้องเข้าใจถึงความมีบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างชัดเจน เนื่องจากการบริหารและการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นจะมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการทำหน้าที่ในการกำกับดูแล สนับสนุนและส่งเสริม โดยมีผู้บริหารของสถานศึกษาซึ่งเป็นเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาจะเป็นผู้ตัดสินใจสั่งการภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นๆ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของการดำเนินการจัดการศึกษา และการดำเนินงานของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจำเป็นต้องมีการประสานแนวคิดในฐานะที่เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเข้าให้เป็นแนวคิดเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน กระบวนการทำงานที่สอดคล้องกัน ซึ่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในการมีส่วนร่วมในการบริหารไว้อย่างชัดเจน จากบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้นั้นจะเห็นได้ว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ได้ถูกมอบหมายให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบมากมาย ดังนั้นบุคคลที่จะมีปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่กำหนดขึ้นมานั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญเนื่องจากมีผลการศึกษาที่นักวิชาการหลายท่านพบว่าบุคคลที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นยังขาดคุณสมบัติที่ดีและที่เหมาะสมอยู่มาก เช่น ขาดความรู้ในการบริหารโรงเรียน สมาชิกในคณะกรรมการสถานศึกษาที่ตั้งขึ้นมาใหม่ทั้งครู ลูกจ้าง ผู้ปกครองนักเรียน ต่างมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารโรงเรียนน้อยมากทั้งในด้านงบประมาณ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก บุคลากร นโยบาย และอื่นๆ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการตัดสินใจและ การบริหาร การลดปัญหาความขัดแย้ง ขาดทักษะกระบวนการกลุ่ม สมาชิกในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยส่วนมากจะขาดทักษะเรื่องกระบวนการในการตัดสินใจ การแก้ปัญหาและทักษะอื่นๆ ขาดความชัดเจนในเรื่องของบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยสมาชิกส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองหรือขอคณะกรรมการว่าจะมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบมากน้อยเพียงใด อีกทั้งยังไม่แน่ใจว่าคณะกรรมการที่ตนเองสังกัดนั้นเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาหรือเป็นคณะกรรมการที่มีหน้าที่ตัดสินใจประกอบกับกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นไม่ใช่ผู้บริหารสถานศึกษาและไม่ใช่ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาของผู้บริหาร อีกทั้งหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบก็มีใช้ภารกิจหลักและการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวก็ไม่ได้รับคำตอบแบบแต่ประการใด กรรมการไม่มาประชุม หรือมาแล้วไม่แสดงความคิดเห็น บทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงไม่บรรลุตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 91)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้มานำไปเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานที่มีความเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 เพื่อที่จะได้จัดการศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 ให้เกิดประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนเป็นสำคัญ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อเป็นแนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในอนาคตต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

คณะครู จำนวน 154 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 159 คน สังกัดศูนย์เครือข่ายโรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 จำนวน 15 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 313 คน ในอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ปีการศึกษา 2552

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวนรวม 313 คน โดยการเปิดตาราง Krejcie และ Morgan แล้วมีวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยนำประชากรประกอบด้วย คณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 169 คน

1.3 ตัวแปร

1.3.1 ตัวแปรต้น(Independent Variables)

ได้แก่ สถานภาพของบุคคลตามบทบาทหน้าที่ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาฯ นี้นั้นฐานในการส่งเสริมการเรียนการสอนศูนย์ เครือข่ายโรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยการใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย โดย กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการมีส่วนร่วมโดยแบ่งเป็นระดับ (ชูศรี วงศ์ รัตน์. 2541: 85) ได้ดังนี้

1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
3.50 - 4.49	หมายถึง	มาก
4.50 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยคำนวณจากสูตร (กาญจนา วัฒนายุ. 2544: 68)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2. การวิเคราะห์ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดย คำนวณจากสูตร (กาญจนา วัฒนายุ. 2544: 73)

$$S.D = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $(\sum X)^2$ แทน กำลังสองของผลรวมของคะแนน ทั้งหมด
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนดิบของผู้ตอบ แบบสอบถาม
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนดิบของผู้ตอบ แบบสอบถามแต่ละคนยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ความเที่ยงตรง (Validity) หาความเที่ยงตรงตาม เนื้อหาโดยคำนวณจากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 117)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ ลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจาก ผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4. ค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟ่า (a-Coefficient) การหาความ เชื่อมั่น ของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟ่า (a-Coefficient) ตามวิธีการของคอนนัค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 125)

$$a = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_1^2}{S_1^2} \right]$$

เมื่อ a แทน สัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อคำถาม

S_1^2 แทน คะแนนความแปรปรวนในแต่ละข้อ

S_1^2 แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของแบบสอบถามการศึกษาการ มีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาฯ นี้นั้นฐาน ในการส่งเสริมการ จัดการเรียนการสอนระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาฯ นี้นั้นฐานกับ คณะครู โดยใช้ t-test แบบ Independent Group (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 162) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left[\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right] \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ \bar{X}_1 แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มคณะกรรมการ สถานศึกษา

\bar{X}_2 แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มคณะครู

n_1 แทน ขนาดกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา

n_2 แทน ขนาดกลุ่มคณะครู

S_1^2 แทน ความแปรปรวนของคณะกรรมการ สถานศึกษา

S_2^2 แทน ความแปรปรวนของคณะครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบค่าร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาตอบแบบสอบถามมากที่สุด จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 ส่วนครูผู้สอนรองลงมา จำนวน 63 คิดเป็นร้อยละ 38.00

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนในศูนย์ขยายโรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรโดยรวม ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.58, S.D. = 0.54) การมีส่วนร่วมโดยรวมมากที่สุด พิจารณารายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาท้องถิ่นมากที่สุด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.53) และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีความเหมาะสมกับความต้องการกับผู้เรียนชุมชน

พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.67) ในระดับมาก ส่วนพิจารณารายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการใช้วิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษามากที่สุด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.50) ในระดับมากที่สุด ส่วนการมีส่วนร่วมในฐานะวิทยากรในเรื่องที่เชี่ยวชาญเพื่อสอนและให้ความรู้แก่นักเรียนน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 3.78, S.D. = 0.58) ในระดับมาก

พบว่า ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้โดยรวม พบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.36) โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดหา และสนับสนุนสื่อวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนแก่สถานศึกษามากที่สุด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.57) ในระดับมาก ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.58) ในระดับมาก

พบว่า ด้านการวัดผลและการประเมินผลโดยรวมค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.55) ในระดับมาก ส่วนพิจารณารายด้าน การมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของผู้เรียนสูงสุด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.56) ส่วนการมีส่วนร่วมในการวางแผนระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.11, S.D. = 0.51) ในระดับมาก

พบว่า ระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 4 ด้าน โดยรวม ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.42) พิจารณารายด้านพบว่า ด้านใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ มากที่สุด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.43, S.D. = 0.38) ในระดับมาก ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.46) ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามระดับความคิดของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมและรายด้าน

พบว่า ระดับความคิดเห็นของการมีส่วนร่วม ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.49, S.D. = 0.56) ในระดับมากที่สุด พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสูงสุด เฉลี่ย (\bar{X} = 4.62, S.D. = 0.54) ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการวัดประเมินผล ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.48) ในระดับมาก พิจารณาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ทดสอบค่าที่เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กับครูผู้สอนในการมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 คณะกรรมการสถานศึกษาและครูผู้สอน

พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษากับครูผู้สอน มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยจากการสรุปผลศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 อำเภอพวง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2552 ในข่ายการมีส่วนร่วมของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้รู้ผลจากการศึกษาวิจัยด้านการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน จากระดับความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้สอน ซึ่งทำหน้าที่ในการปฏิบัติ การสอน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งหลักการ แนวคิดการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพดังมีหลักการที่นำมาอภิปราย ดังนี้

จากหลักการ แนวคิด การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวดที่ 3 ซึ่งว่าด้วยสิทธิหน้าที่ของคนไทย มาตรา 43 วรรค 2 กล่าวว่า การจัดการศึกษาคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงควรคำนึงถึงการมีส่วนร่วมตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดการให้ความหมายในการมีส่วนร่วม นั้นนักวิชาการ และนักปฏิบัติต่าง ๆ ได้ให้ความหมายตามลักษณะพื้นฐานแนวคิด และ การพัฒนาที่แตกต่างกัน ได้มีนักวิชาการกล่าวการมีส่วนร่วมได้แก่ ศิริกาญจน์ โกลุสมภ์ (2542: 13-14) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญของแนวคิดประชาธิปไตยและหลักการเบื้องต้นที่รวมทั้งการเป็นเจ้าของและความต้องการในการแก้ไขปัญหาของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ อภิสรร์ ภาชนะวรรณ (2544: 38) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่

บุคคล ชุมชน ได้มีบทบาทหรือพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมตัดสินใจร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ร่วมเสียสละเวลา แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ส่วน สุรพล พุฒคำ (2544: 55) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นการเข้าไปผูกพันและเกี่ยวข้องกับทั้งทางจิตใจและอารมณ์ของบุคคลเพื่อช่วยเหลือกลุ่มหรือบุคคลที่ตนมีความรับผิดชอบ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และ พุทธิ ฤทธิ์ ฆะฮาด (2548: 65) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้ามามีส่วนร่วมของบุคคล กลุ่มบุคคล ที่มีความคิดเห็นตรงกันที่เข้ามาร่วมคิด ร่วมริเริ่ม ร่วมวางแผน ร่วมพัฒนา ร่วมแก้ปัญหา ร่วมชื่นชม ร่วมประมวลผล และร่วมรายงานด้วยความเต็มใจ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวทางที่กำหนดไว้

นอกจากนี้บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาถือได้ว่าเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บรรลุตามความมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการซึ่งเป็นองค์คณะบุคคลทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย มาตรฐานในการบริหารจัดการทางการศึกษา ทั้งนี้การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จนั้นสถานศึกษาและคณะกรรมการต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของกันและกัน ควรมีรูปแบบ วิธีการทำงานที่ประสานสอดคล้องกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุตามที่ร่วมกันกำหนดขึ้น

อย่างไรก็ตาม การวิจัยการศึกษามีส่วนร่วมได้มีผู้วิจัยที่เป็นผลงานทางวิชาการสนับสนุนได้แก่ งานวิจัยของวัลลภ บุญกิจจิตเจริญ (2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดจังหวัดฉะเชิงเทราผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดจังหวัดฉะเชิงเทรา 4 งาน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามขนาดสถานศึกษา 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ รุ่งทิวา เกษติ (2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 พบว่า จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของสำเร็จ กล้าหาญ (2549) ได้ทำการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และในการเปรียบเทียบสภาพ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการงานวิจัยของ สุขชาติ สุขเกษม (2549) ได้ทำการศึกษามหาวิทยาลัยในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทหน้าที่ในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ตลอดจนภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และ การเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์มีจำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติหน้าที่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ขนาดโรงเรียน และลักษณะความเป็นตัวแทนในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในรายด้านทุกด้าน และภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อย่างไรก็ตาม ยังมีกรณีศึกษาต่างประเทศได้วิจัยสอดคล้องกันโดยฮาโรลด์ (Harold. 1983: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอำนาจบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนในการบริหารการศึกษาระดับท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการโรงเรียนมีบทบาทสำคัญมากในการกำหนดนโยบาย และการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของท้องถิ่น สอดคล้องกับ อเมนูเทคา (Amenu-Tekaa. 1988: 2168; อ้างถึงใน นิรุติ ตีตพิณ. 2549) ได้ศึกษาทัศนคติของชาติอินเดียแดง เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาของชุมชนที่ประสบความสำเร็จนั้นเนื่องจากประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน และสอดคล้องกับวัฒนธรรมของชุมชน งานวิจัยของอเมนูเทคา เห็นการมีส่วนร่วมจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ทั้งนี้ ผู้บริหารและครูจะต้องมีบทบาทช่วยเสริมด้วย

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ชูลเลอร์ (Schuler. 1990: 1293; อ้างถึงใน นิรุติ ตีตพิณ. 2549) ได้วิจัยการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจด้านการศึกษาในมหาวิทยาลัยมิเนโซตา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ประชาชนมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วม ทั้งนี้การเข้าร่วมที่ไม่มีประสิทธิภาพเกิดจากการขาดการประสานงาน

และมิลเลอร์ (Miller. 1996: 475; อ้างถึงใน นิรุติ ตีตพิณ. 2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษานิมลรัฐสโตนอร์เจียน โดยได้ทำการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนในปีปัจจุบัน แลบทบาทหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการในอนาคต ผลการวิจัยพบว่า การติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการโรงเรียน มีความสำคัญมากต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียนต้องการที่จะทำหน้าที่อย่างเต็มบทบาท และตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 กล่าวโดยผลปรากฏจากผลการวิจัยเห็นได้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละสถานศึกษา

เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมตามบทบาท
หลายๆ ด้าน เป็นต้นว่าแผนพัฒนาสถานศึกษา แผนประจำปีในการ
ปฏิบัติการสอน การกำกับและติดตามของแผนสถานศึกษาในการ
ส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐาน ได้
พัฒนาทุกด้านเต็มตามความต้องการ ความสนใจของท้องถิ่น และ
ชุมชน ทำให้นักเรียน ครู ชุมชน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผลการวิจัยเป็นข้อมูลเสนอต่อกลุ่มเครือข่าย
พัฒนาคุณภาพการศึกษาในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์และนโยบาย
2. ควรนำผลงาน วิจัยส่งไปตามสถานศึกษาต่างๆ
ให้ครอบคลุมในการใช้ผลการวิจัยในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการ
สอน

ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
สถานศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษาอื่น ให้
ครอบคลุมเครือข่ายพัฒนาโรงเรียนคุณภาพทั่วไ
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบของการมีส่วนร่วมของ
คณะกรรมการ ครู ชุมชน ผู้ปกครองจำเป็นอย่างยิ่ง
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของการมีส่วน
ร่วมโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ประกาศศุภกฤต

การจัดทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์
ช่วยเหลือและความกรุณาเป็นอย่างดียิ่ง จาก ดร.พีระพงษ์ สิทธิอมร ซึ่ง
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้การชี้แนะในการจัดทำสารนิพนธ์เรื่อง ศึกษา
การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษาที่ 12 จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้จัดทำจึงขอกราบ
ขอบพระคุณ ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและ
เป็นที่ปรึกษาในการจัดทำสารนิพนธ์เรื่องศึกษาการมีส่วนร่วมของ
คณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน
สถานศึกษาสังกัดศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12
ซึ่งประกอบด้วย ดร.กิตติพงษ์ ไตงพิมาย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ดร.อดิสร เนาวนนท์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครราชสีมา นายเฉลิมชัย เขมะปัญญา ผู้อำนวยการโรงเรียน
สาทรายวิทยาคม นายสัมพันธ์ พูนศิริ ศึกษาพิเศษที่ 8 สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 นายนันท์วัฒน์ เกียรติกรทวีศ
ศึกษาพิเศษที่ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่มีความ
กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ และคำปรึกษาในการแก้ไขเครื่องมือใน
การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ และให้ความช่วยเหลือตรวจสอบความเที่ยงตรง ให้
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ นายสุทัศน์ ไส้สระวัง ผู้ที่ให้ความ
ช่วยเหลือสนับสนุนในทุกๆ ด้านและให้กำลังใจจนสำเร็จ และ
ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

- [1] กาญจนา วัฒนายุ. (2544). การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการ
เรียนการสอน. นครปฐม: ม.ป.ท.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). ระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พ.ศ. 2543. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). คู่มือการสร
หาและการเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- [4] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545).
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุ
รุสภา.
- [5] ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์
ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ภาพยนตร์.
- [6] ดิเรก วรรณเศียร. (2545). การพัฒนาแบบจำลองสมบูรณในการ
บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.
วิทยานิพนธ์ ค.ศ. (สาขาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
- [7] ถวิล มาตรเยี่ยม. (2545). การปฏิรูปการศึกษา: โรงเรียนเป็น
ฐานการบริหารจัดการ. กรุงเทพฯ: แอดดิสแอดเวอร์ไทซิงเอเจน
ซี.
- [8] สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). สังคมได้อะไรจากการ
ปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- [9] ฝ่ายวิชาการโรงเรียนบ้านโนนรัง. (2552). สารสนเทศ. ศูนย์
เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12ชุมพวง.
- [10] พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาน
มิตร.
- [11] พุทธา โพธิ์ มะฮาด. (2548). สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการ
บริหารสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สระบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- [12] เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2547). การมีส่วนร่วมในการบริหาร
โรงเรียนของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาล ใน
จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- [13] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2545).
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545. กรุงเทพฯ: พรินทวนกราฟฟิก.

[14] รุ่งริชา เกษศี. (2547). การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาที่จัดการศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

[15] วรพรรณ เกื้ออนาคี. (2544). การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่นวิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

[16] วัลลภ บุญกิตติเจริญ. (2547). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ฉะเชิงเทรา: บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏราชนครินทร์

[17] วิจารณ์ อุทัยรัตน์. (2544). การบริหารโรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: กองการมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา.

[18] ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานวิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ.

[19] สมนึก นนธิจันทร์. (2535) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535. สุรินทร์: ธนเกียรติ ออฟเซ็ท.

[20] สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2536). สังคมวิทยา: หลักการศึกษาวิเคราะห์และการปฏิบัติงานชุมชน. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

[21] สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2545) รูปแบบการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา. วารสารวิชาการ. 4: 9-10 , เมษายน.

[22] สำเร็จ กล้าหาญ. (2549). สภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

[23] สุชาติ สุขเกษม. (2549). บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

[24] สุชิน โภชฌงค์. (2547). บทบาทของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

[25] สุรัชย์ เทียนขาว. (2545). รายงานการวิจัยเรื่องแนวทางและปัญหาของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

[26] สุรพล พุฒคำ. (2544). หลักทฤษฎีและการปฏิบัติการบริหารการศึกษา. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

[27] อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ. (2544). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาเขต

การศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการณ.

[28] อุทัย บุญประเสริฐ. (2543). การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management). กรุงเทพฯ: คุรุสภา.

[29] Amenu-Tekaa. (1988). **Perceptions of community participation in education on Canadian reserver: a north-central Alberta case study (Native Amercian).** (online). Dissertation Abstract International, DAO item: 18815240.

[30] Arnstein, S. R. (1969). **Ladder of Citizen Participation.** Journal of American Institute of Planners. 35: 216-224. July.

[31] Fallozzi Gloria Vega. (1981). **Role perception of administrators and community representatives in participatory decision making.** Dissertation Abstract International, 42(5).

[32] Gustavo; & Wilehes-chaux. (1992). **The Meaning of Participation.** In Brand, Peter.

[33] Harold, Jackin. (1983). **School board member assumed authority** Dissertation Abstract International. 43 (2), 42517-A.

[34] Miller, Evan Hugh. (1996). **School councils: The reality and the dream proquest.** Dissertation Abstract International. 34 (2), 475.

[35] Park, Jong Pli. (2000). **Creating an autonomous school community: School based management in Korea.** Dissertation Abstract International. 61-11A: 239.

[36] Schuler, Barbara lee Howell. (1990). **Citizen participation in educational decision-making.** (online) Dissertation Abstract International. DAO item: 19100975.

[37] Whang In-Joung. (1981). **Management of Rural Change in Korea The Seamaul Undong Seoul.** Seoul National University Press.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	ชื่อสกุล	นางวนิดา ไสสระัง
วันเดือนปีเกิด		10 มีนาคม 2499
สถานที่เกิด		23 หมู่ที่ 6 ตำบลปกาสัย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน		อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่
		131 หมู่ที่ 17 ตำบลตลาดไทร
		อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน		ครูชำนาญการพิเศษ ระดับ ค.ศ.3
		โรงเรียนบ้านหนองบัว
สถานที่ทำงานปัจจุบัน		โรงเรียนบ้านหนองบัว
		ตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง
		จังหวัดนครราชสีมา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2534 ระดับปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต
(ค.บ.) วิชาเอกคหกรรม
สถาบันราชภัฏนครราชสีมา

พ.ศ. 2553 ระดับปริญญาโท
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (M.Ed.)
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ